

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Gryfice, dnia 26 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gryficach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kowalska

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Kielar

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 listopada 2018 r. w Gryficach

sprawy z powództwa W. R. (1)

przeciwko A. R. (1), Ł. R. reprezentowanemu przez przedstawiciela ustawowego J. R. i M. B. (1)

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

oraz z powództwa B. R. (1)

przeciwko W. R. (1), A. R. (1), Ł. R. reprezentowanemu przez przedstawiciela ustawowego J. R. i M. B. (1)

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

w sprawie z powództwa W. R. (1)

przeciwko A. R. (1), Ł. R. reprezentowanemu przez przedstawiciela ustawowego J. R. i M. B. (1)

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda W. R. (1) na rzecz pozwanych:

a) A. R. (1) kwotę 5.400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych)

b) M. B. (1) kwotę 5.400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych)

tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gryficach na rzecz adw. M. T. kwotę 4.428 zł w tym 828 zł podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za udzielenie z urzędu powodowi W. R. (1) nieopłaconej pomocy prawnej;

w sprawie z powództwa B. R. (1)

przeciwko W. R. (1), A. R. (1), Ł. R. reprezentowanemu przez przedstawiciela ustawowego J. R. i M. B. (1)

IV. oddala powództwo;

V. zasądza od powódki B. R. (1) na rzecz pozwanych:

a) A. R. (1) kwotę 5.400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych)

b) M. B. (1) kwotę 5.400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych)

tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gryficach na rzecz adw. B. K. kwotę 4.428 zł w tym 828 zł podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za udzielenie z urzędu powódce B. R. (1) nieopłaconej pomocy prawnej.

SSR Małgorzata Kowalska

Sygn. akt I C 134/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 lutego 2017 r. powód W. R. (1), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, wniósł przeciwko A. R. (1), Ł. R. i M. B. (1) o to, aby w dziale II księgi wieczystej o nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach dla nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), wpisać – zamiast M. W. R.. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Wraz z pozwem powód sformułował wniosek o zabezpieczenie roszczenia poprzez wpisanie w dziale III księgi wieczystej prowadzonej dla opisanej powyżej nieruchomości ostrzeżenia o wysuniętym treści żądania pozwu. W uzasadnieniu powództwa wskazano, że w 1999 r. był udziałowcem i członkiem zarządu spółek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, których sytuacja finansowa była trudna. Powód podał, że liczył się ze swoją – jako członka zarządu – subsydiarną odpowiedzialnością za wygenerowane przez ww. spółki długi. W związku z powyższym, aby uchronić swój majątek, po uzgodnieniach z dziećmi (A. i A.), ich matką L. oraz ówczesną żoną B., powód zdecydował o prowizorycznym przeniesieniu własności nieruchomości na swoje dzieci. Faktyczną intencją powoda nie było przy tym rzeczywiste przeniesienie własności ww. nieruchomości na dzieci i ówczesną żonę, a jedynie to, aby osoby te figurowały jako właściciele w księgach wieczystych. Właścicielem nieruchomości miał pozostać powód, który miał pełne prawo do dysponowania tymi nieruchomościami – jako pełnomocnik. Powód wskazał, że osoby uczestniczące w tych ustaleniach miały świadomość pozorności czynności prawnych obejmujących przeniesienie własności nieruchomości z powoda na poszczególne osoby. Tak było też w przypadku nieruchomości położonej w P., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą za numerem (...), której własność – jedynie dla pozoru – w drodze darowizny powód przeniósł na rzecz córki A. R. (1). Do dnia 18 lutego 2004 r. powód zarządzał wszystkimi nieruchomościami A. R. (1), które w jej imieniu – jako jej pełnomocnik – zbył na rzecz H. R.. Umowa ta uznana została za nieważną wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 października 2009 r. (I C 385/04), zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2010 r. (I ACa 787/09). Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. w miejsce Ł. R. w dziale II KW (...) wpisano A. R. (1). W dniu 29 czerwca 2015 r. A. R. (1) zawarła z M. B. (1) umowę sprzedaży ww. nieruchomości.

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2017 r. Sąd zabezpieczył roszczenie powoda W. R. (1) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez nakazanie wpisania w dziale III księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach za numerem (...) dla nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) ostrzeżenia o toczącym się w przedmiotowej sprawie pod sygn. akt I C 134/17 postępowaniu z powództwa W. R. (1) przeciwko A. R. (1), Ł. R. i M. B. (2) o uzgodnienie treści wskazanej powyżej księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez wykreślenie z działu II księgi M. B. (2) i wpisanie w jego miejsce W. R. (1).

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2017 r., zapadłym na skutek rozpoznania zażalenia pozwanych A. R. (1) i M. B. (1) na postanowienie sądu rejonowego w przedmiocie zabezpieczenia, Sąd Okręgowy w Szczecinie zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek o zabezpieczenie powództwa oddalił.

W odpowiedzi na pozew pozwana A. R. (1), reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pozwana podniosła, że W. R. (1) został w sprawie o sygn. akt V K (...) prawomocnie skazany za popełnienie czynu polegającego na wyłudzeniu podstępnie od notariusza poświadczenia

nieprawdy w postaci aktu notarialnego i przywłaszczył na rzecz swojej matki prawa majątkowe A. R. (1), w ten sposób, że przed notariuszem złożył w imieniu A. R. (1) oświadczenie o sprzedaży na rzecz H. R. nieruchomości położonej w P. przy ul. (...). Konsekwencją wydania przedmiotowego wyroku było ustalenie, że to A. R. (1) jest właścicielem ww. nieruchomości. W niniejszej sprawie nie może być zatem przeprowadzony przeciwny dowód z zeznań świadków i przesłuchania stron, bo prowadziłoby to do obejścia art. 11 kpc. W dalszej kolejności pozwana podkreśliła, że orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, ale także inne sądy. W niniejszej sprawie Sąd związany jest ustaleniami Sądu Rejonowego w Gryficach poczynionymi w sprawie I C 212/10, gdzie uzgodniono treść księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości objętej pozwem poprzez wpisanie A. R. (1) w dziale II. Z ostrożności procesowej pozwana A. R. (1) zaprzeczyła także innym twierdzeniom powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. B. (1), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że nabył nieruchomość, której pozew dotyczy, od osoby, której prawo było wpisane w księdze wieczystej i w ramach odpłatnej czynności prawnej, korzystającej z rękopisów wiary publicznej ksiąg wieczystych. Ponadto pozwany podkreślił, że przed nabyciem nieruchomości zapoznał się z jej stanem faktycznym i prawnym nieruchomości – treścią wyroku, ostrzeżeniami figurującymi w księdze wieczystej i dotyczącym ich pozwem złożonym przez A. R. (1) o wykreślenie z działu III służebności, a także zapoznał się z wydanym w ww. sprawie postanowieniem o zabezpieczeniu. Biorąc pod uwagę powyższe i uwzględniając treść księgi wieczystej ww. nieruchomości, nie ulega wątpliwości, że dochował należytej staranności przy zawieraniu umowy. Świadczy o tym fakt, że zapoznał się z treścią prawomocnego wyroku, z którego wynikało, że doszło do uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wpisanie prawa własności i że Sąd oddalił powództwo (...) spółki akcyjnej w K.. Pozwany nabywając nieruchomość od córki powoda działał zatem w zaufaniu do treści księgi wieczystej i działał w zaufaniu do prawomocnego wyroku Sądu. Jedyne ostrzeżenie jakie w dacie dokonania transakcji widniało w treści księgi wieczystej było to ostrzeżenie o prowadzonym postępowaniu o uzgodnienie treści księgi wieczystej poprzez wykreślenie wpisów użytkowania i dzierżawy. W ocenie pozwanego postępowanie to powinno zakończyć się pozytywnie. Stan prawny nieruchomości znany M. B. (1) był zgodny z treścią księgi wieczystej.

W piśmie z dnia 22 listopada 2017 r. powód zaprzeczył, aby pozwany M. B. (1) w sposób należyty zapoznał się ze stanem prawnym i faktycznym nieruchomości. Podniósł, że pozwany nie przebywał na nieruchomości w P. w okresie poprzedzającym zawarcie umowy, ani w dacie jej zawarcia, albowiem powód był tam obecny i powyższego nie stwierdził. W ocenie powoda wątpliwości wzbudzają twierdzenia pozwanego odnośnie świadomości uregulowanego stanu prawnego, skoro od 2 czerwca

2010 r. w aktach księgi wieczystej znajduje się oświadczenie powoda o odwołaniu darowizny poczynionej na rzecz A. R. (1). Pozwany M. B. (1) powinien być świadomy wątpliwości w zakresie przysługującego powódcie prawa własności. W przypadku zaś kwestionowania przez stronę pozwaną pozorności umowy darowizny, powód alternatywnie podniósł, że mocą oświadczenia z dnia 27 kwietnia 2010 r. odwołał ww. darowiznę.

W piśmie z dnia 1 lutego 2018 r. pozwany M. B. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

W piśmie z dnia 6 lutego 2018 r. pozwana A. R. (1) podtrzymała dotychczas prezentowane stanowisko w sprawie. Zaprzeczyła ponadto, aby zachodziły podstawy do uznania za skuteczne oświadczenia powoda o odwołaniu darowizny, albowiem nie była wobec powoda rażąco niewdzięczna.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2018 r. Sąd zwolnił małoletniego pozwanego Ł. R. od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie w całości i ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

Dnia 3 kwietnia 2017 r. B. R. (1) wystąpiła z interwencją główną wskazując, że rości sobie prawa do położonej w P. przy ul. (...) – jako współwłaściciel w udziale do 1/2 części. Podniosła, że wraz z W. R. (1) dorobiła się wspólnego majątku, a następnie – za jego namową – zdecydowała się na wyłączenie wspólności majątkowej. Wskazała, że została podstępnie oszukana przez W. R. (1). B. R. (1) podniosła, że zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego, uprawą kwiatów i wychowaniem dzieci i nie miała pojęcia o interesach, jakie jej ówczesny mąż prowadził z kontrahentami, o

jego przestępczych planach i o jego intymnej realacji z J. K. (obecnie J. R.). Gdyby знаła plany W. R. (1), nie zgodziłaby się na wyłącznie wspólności majątkowej. Były mąż od 1999 r. „knul” jak pozbawić ją majątku. B. R. (1) podniosła, że została wprowadzona w błąd przez W. R. (1) co do jego rzeczywistych zamiarów związanych z porzuceniem i oszustwem na szkodę rodziny.

Zarządzeniem z dnia 10 kwietnia 2017 r. pismo B. R. (1) wyłączono z akt sprawy I C 134/17 i wpisano pod nowy numer w rep. C jako sprawę z interwencji głównej B. R. (1) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym i o zapłatę. Sprawę zarejestrowano pod sygn. akt I C 353/17.

Postanowieniem z dnia 5 października 2017 r. Sąd zwolnił interwenientkę B. R. (1) od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w części – w zakresie należnej opłaty sądowej od pozwu (interwencji głównej) oraz oddalił jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałym zakresie (pkt I i II).

Postanowieniem z dnia 23 marca 2018 r. Sąd odrzucił ponowny wniosek B. R. (1) o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych oraz ustanowił dla ww. pozwanej pełnomocnika z urzędu.

W piśmie z dnia 19 lutego 2018 r., złożonym do sprawy I C 134/17, B. R. (1) podniosła, że nieruchomości położoną w P. przy ul. (...) nabyła wraz z W. R. (1) ze środków z majątku wspólnego. Zakwestionowała ponadto ważność umowy o wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej, którą zawarła z W. R. (1) dnia 25 lutego 1999 r. Podkreśliła, że nie obejmowała świadomością skutków ww. umowy.

W piśmie z dnia 14 maja 2018 r., stanowiącym uzupełnienie braków formalnych interwencji głównej, interwenientka główna B. R. (1) wskazała, iż stroną pozwaną są: W. R. (1), A. R. (1), Ł. R. i M. B. (1) oraz wniosła o zasądzenie na jej rzecz od W. R. (1) kwoty 130.000 zł tytułem zwrotu połowy uzyskanych przez pozwanego w okresie 2007–2017 r. pożytków z rzeczy wspólnej. Ponadto B. R. (1) wniosła o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach za numerem (...) dla nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) rzeczywistym stanem prawnym poprzez nakazanie wpisania w dziale II księgi wieczystej w miejsce M. B. (1) – współwłasności B. R. (1) i W. R. (1) w udziałach po 1/2 części. Ponadto B. R. (1) wniosła o zabezpieczenie roszczenia poprzez wpisanie w treści ww. księgi wieczystej ostrzeżenie o toczącym się postępowaniu.

Zarządzeniem z dnia 4 czerwca 2018 r. Przewodniczący zwrócił wniosek B. R. (1) o zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie w części – w zakresie opłaty od wniosku o udzielenie zabezpieczenia oraz zwrócił wniosek B. R. (1) o udzielenie zabezpieczenia.

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2018 r. Sąd przekazał Sądowi Okręgowemu w Szczecinie Wydziałowi I Cywilnemu do rozpoznania niniejszą sprawę w zakresie sformułowanego przez B. R. (1) żądania zasądzenia na jej rzecz od W. R. (1) kwoty 130.000 zł - jako sądowi rzeczowo i miejscowi właściwemu. Jednocześnie Sąd postanowił połączyć do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę prowadzoną pod sygn. akt I C 353/17 ze sprawą prowadzoną pod sygn. akt I C 134/17 i prowadzić wskazane sprawy w dalszym ciągu pod sygn. akt I C 134/17.

W odpowiedzi na pozew z dnia 12 czerwca 2018 r. małoletni pozwany Ł. R. wniósł o oddalenie zarówno powództwa W. R. (1), jaki i B. R. (1) i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zaprzeczając wszystkim wyraźnie nieprzyznanym okolicznościom.

W odpowiedzi na interwencję główną B. R. (1) pozwany M. B. (1), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany powołał się na fakt, iż chroni go rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych.

W odpowiedzi na interwencję główną B. R. (1) pozwana A. R. (1), reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pozwana zaprzeczyła, jakoby nie była właścicielem

nieruchomości w chwili jej sprzedaży M. B. (3), a sąd karny (oraz sąd cywilny) ustalił powyższe prawomocnie. Ponadto pozwana podkreśliła, że W. R. (1) i B. R. (1) ustanowili rozdzielną majątkową dnia 25 lutego 1999 r., zaś nieruchomość w P. W. R. (1) nabył dnia 14 kwietnia 1999 r., a więc do majątku osobistego. Jak wynika z argumentacji samej powódki już w 2000 r. wykryła ona błąd wywołany przez byłego męża. Termin do ewentualnego uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu już dawno upłynął, a zatem uprawnienie to wygasło.

W piśmie z dnia 3 lipca 2018 r. przedstawiciel ustawowy małoletniego pozwanego Ł. J. R. złożyła oświadczenie o cofnięciu pełnomocnictwa pełnomocnikowi ustanowionemu dla ww. pozwanego z urzędu - na wniosek ww. przedstawiciela ustawowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. R. była pierwszą żoną W. R. (1). Z ich związku pochodzi A. R. (1).

B. R. (1) była drugą żoną W. R. (1), zaś obecną jego żoną jest J. R. (poprzednio C. – K.). Ł. R. jest synem W. R. (1) i J. R..

Niesporne.

Dnia 25 lutego 1999 r. W. R. (1) i jego ówczesna żona B. R. (1) zawarli małżeńską umowę majątkową, na mocy której wyłączyli oni panujący pomiędzy nimi ustrój małżeńskiej wspólności ustawowej i ustanowili rozdzielną majątkową. W dniu 3 września 1999 r. W. R. (1) i B. R. (1) dokonali częściowego podziału majątku dorobkowego.

Dowód:

- kserokopia umowy o ustanowienie rozdzielną majątkowej Rep. A Nr (...) – k. 480-481 akt I C 212/10,

- kserokopia umowy o częściowy podział majątku Rep. A Nr (...) k. 530 akt I C 210/10.

Dnia 14 kwietnia 1999 r. W. R. (1) nabył od Zakładów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Z. własność nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowaną budynkiem mieszkalnym, położoną w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...).

Niesporne, a nadto dowód :

- kserokopia umowy sprzedaży Rep. A (...) - k- 551-554 akt I C 212/10,

- postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 6 czerwca 2000 r. z uzasadnieniem – k. 128-130 akt KW(...)

W dniu 4 września 1999 r. W. R. (1) i przedstawiciel ustawowy małoletniej A. L. R., działająca w jej imieniu i na jej rzecz, zawarli umowę darowizny, na mocy której W. R. (1) darował A. R. (1) m.in. nieruchomość stanowiącą działkę gruntu numer (...), zabudowaną budynkiem mieszkalnym, położoną w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...), a L. R. darowiznę tę przyjęła.

Dowód:

- umowy darowizny Rep. A Nr (...) z dnia 4 września 1999 r. – k. 96-97 akt KW (...).

Aktem notarialnym sporządzonym przez notariusza D. W. w dniu 11 grudnia 2000 r. A. R. (1) udzieliła W. R. (1) pełnomocnictwa m.in. do zbywania - pod tytułem darmym lub odpłatnym – nieruchomości, ruchomości lub praw na warunkach ustalonych przez pełnomocnika.

W dniu 10 lutego 2004 r. A. R. (1) aktem notarialnym sporządzonym w kancelarii notarialnej przez notariusza D. W. odwołała pełnomocnictwo udzielone uprzednio W. R. (1).

Niesporne, a nadto dowód:

- uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego z dnia 1 października 2009 r. w sprawie I C 385/04 – k. 358-397,
- odwołania pełnomocnictwa Rep. A Nr (...) z dnia 10.02.2004 – k. 153 akt KW (...) oraz kserokopia na k. 550 akt I C 212/10.

W dniu 18 lutego 2004 r., w kancelarii notarialnej D. P., W. R. (1), powołując się na udzielone mu przez A. R. (1) pełnomocnictwo, zawarł z H. R. (matką) umowę sprzedaży m.in. nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...). Na mocy tego samego aktu notarialnego H. R. ustanowiła na nieruchomości nr 35 w P. na rzecz W. R. (1) dożywotnią, nieodpłatną służebność osobistą mieszkania, polegającą na wyłącznym korzystaniu z budynku mieszkalnego.

W dniu 1 marca 2004 r. H. R. darowała małoletniemu synowi W. Ł. R. opisaną powyżej nieruchomość stanowiącą działkę (...) w P..

W dniu 16 września 2004 r. B. R. (2) (brat W. R. (1)) w dniu, działając w imieniu i na rzecz małoletniego Ł. R., jako jego kurator, obciążył działkę (...), położoną w P. na rzecz J. K. ograniczonym prawem rzeczowym w postaci dożywotniego, nieodpłatnego prawa użytkowania polegającego na korzystaniu i pobieraniu pożytków z 1/2 części nieruchomości. Prawo to zostało wpisane do działu III księgi wieczystej (...). W późniejszym okresie w dziale III ww. księgi wieczystej ujawniono ponadto prawo dzierżawy całej nieruchomości objętej księgą na czas określony 30 lat na warunkach określonych w umowie na rzecz P.P.H.U. (...) D. C. ul. (...) S.. Umowa dzierżawy została zawarta w dniu 25 lutego 2010 r. pomiędzy małoletnim Ł. R. reprezentowanym przez J. K. a D. C. (babcią małoletniego).

Dowód:

- umowa sprzedaży Rep. A Nr (...) - k. 146 akt KW (...) oraz kserokopia na k. 563-565 akt I C 212/10,
- umowa darowizny Rep. A. Nr (...) - k. 156-159 akt KW (...) oraz kserokopia na k. 566-569 akt I C 212/10,
- umowa ustanowienia użytkowania Rep. A Nr(...) z dnia 16.09.2004 r. – k. 249-250 akt (...) oraz kserokopia na k. 671-672 akt I C 212/10,
- umowa dzierżawy z dnia 25.02.2010 r. – k. 313 -319 akt (...).

Przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I C 385/04 toczyło się postępowanie z powództwa A. R. (1) przeciwko W. R. (1) i H. R. oraz małoletniemu Ł. R. o ustalenie nieważności umów i o wydanie. W dniu 24 czerwca 2004 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie zabezpieczył powództwo A. R. (1) w ten sposób, że nakazał wpisanie m.in. do księgi wieczystej (...) ostrzeżenia o toczącym się procesie z powództwa A. R. (1) przeciwko W. R. (1), H. R., Ł. R. o ustalenie nieważności umowy sprzedaży zawartej dnia 18.02.2004r. przez W. R. (1) działającego jako pełnomocnik A. R. (1), na mocy której miał on sprzedać na rzecz swojej matki H. R. m.in. nieruchomość objętą ww. księgą wieczystą. Wyrokiem z dnia 1 października 2009 r., Sąd Okręgowy w Szczecinie ustalił, że m.in. umowa sprzedaży nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...) – jest nieważna. Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie m.in. oddalił apelację H. R. od rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2011 r. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej H. R. od ww. wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Dowód:

- odpis pozwu A. R. (1) w sprawie I C 385/04 – k. 329-335,
- odpis wniosku powódki A. R. (1) w sprawie I C 385/04 – k. 336,

- odpis postanowienia o zabezpieczeniu – k. 337-339,
- odpis odpowiedzi na pozew w sprawie I C 385/04 – k. 340-347,
- odpis pisma powódki A. R. (1) w sprawie I C 385/04 – k. 348-355,
- odpis wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 01.10.2009 r. – k. 356-357,
- odpis uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 01.10.2009 r. – k. 358-397,
- odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28.04.2010 r. – k. 398-403,
- odpis uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28.04.2010 r. – k. 404-443,
- odpis postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14.07.2011 r. z uzasadnieniem – k. 444-446.

W dniu 1 czerwca 2010 r. do Wydziału V Ksiąg Wieczystych tutejszego Sądu wpłynął wniosek A. R. (1), która powołując się na wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 października 2009 r. oraz na wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 kwietnia 2010 r., wniosła o wpisanie jej jako właściciela nieruchomości objętej wskazaną księgą wieczystą. W dniu 5 lipca 2010 r. z działu II wskazanej księgi wykreślono Ł. R. i wpisano A. R. (1), córkę W. i L..

Postanowieniem z dnia 13 września 2010 r. Sąd Rejonowy w Gryficach, na skutek rozpoznania skargi na orzeczenie referendarza sądowego uchylił w całości wpis i oddalił wniosek A. R. (1) z dnia 1 czerwca 2010 r.

Dowód:

- wniosek A. R. (2) – k. 327-328 akt (...),
- zawiadomienie z dnia 6 lipca 2010 r. – k. 334 akt (...),
- postanowienie z dnia 13 września 2010 r. – k. 389-393 akt (...).

W piśmie datowanym na dzień 27 kwietnia 2010 r., którego adresatem była A. R. (1), W. R. (1) złożył oświadczenie o odwołaniu poczynionej na rzecz A. R. (1) darowizny nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...).

W dniu 2 czerwca 2010 r. do Wydziału V Ksiąg Wieczystych tutejszego Sądu wpłynął wniosek W. R. (1) o dokonanie wpisu ostrzeżenia w księdze wieczystej (...) o odwołaniu w dniu 27 kwietnia 2010 r. darowizny poczynionej na rzecz A. R. (1).

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2010 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Gryficach oddalił wniosek W. R. (1).

Dowód:

- wniosek W. R. (1) – k. 343-344 akt (...),
- oświadczenie o odwołaniu darowizny – k. 345 akt (...),
- postanowienie z dnia 06.07.2010 r. – k. 349 akt (...).

Wyrokiem z dnia 2 marca 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie uznał W. R. (1) za winnego tego, że w dniu 18 lutego 2004 r. w S. w kancelarii notarialnej notariusz D. P., posługując się pełnomocnictwem w formie aktu notarialnego z dnia 11 grudnia 2000 r. Rep. A (...) udzielonym mu przez córkę A. R. (1), o którym wiedział, że zostało ono skutecznie odwołane w dniu 10 lutego 2004 r., wyłudził podstępnie od notariusza D. P. poświadczenie nieprawdy w postaci aktu notarialnego Rep. A (...), w którym wskazano, iż działa on jako pełnomocnik A. R. (1) i jednocześnie

przywłaszczył na rzecz swej matki H. R. prawa majątkowe A. R. (1) w ten sposób, że przed ww. notariuszem złożył w imieniu A. R. (1) oświadczenie o sprzedaży na rzecz H. R. m.in. nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...) oraz innych nieruchomości za kwotę 1.224.000 zł, która to należność nie została A. R. (1) przekazana, w wyniku czego H. R. oświadczyła, że nabywa ww. prawa majątkowe, a notariusz D. P. sporządziła akt notarialny Rep. A nr (...) dotyczący sprzedaży i nabycia ww. praw majątkowych, czym działał na szkodę A. R. (1), tj. o czyn z art. 272 kk w zb. z art. 248 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 26 października 2010 r., zapadłym w wyniku rozpoznania apelacji oskarżonego i prokuratora od wyroku Sądu I instancji, Sąd Okręgowy w S. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne.

Dowód:

- odpis wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 02.03.2010 r. z uzasadnieniem – k. 43-57,

- odpis wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26.10.2010 r. z uzasadnieniem – k. 58-61.

Przed Sądem Rejonowym w Gryficach w sprawie o sygn. akt I C 212/10 toczyło się przeciwko W. R. (1), A. R. (1) i Ł. R. postępowanie:

- z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko małoletniemu Ł. R. i W. R. (1) o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach, z rzeczywistym stanem prawnym, poprzez wykreślenie z działu II księgi prawa własności, ujawnionego na rzecz Ł. R. i wpisanie w to miejsce prawa własności na rzecz W. R. (1). Następnie powódka rozszerzyła powództwo i wniosła o wykreślenie z działu ww. księgi wieczystej prawa własności A. R. (1) i wpisanie w jej miejsce W. R. (1),

- z powództwa A. R. (1) przeciwko Ł. R. o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) z rzeczywistym stanem prawnym, poprzez wpisanie w dziele II prawa własności na rzecz powódki A. R. (1) w miejsce prawa własności Ł. R. oraz wykreślenie wszelkich obciążeń wpisanych w dziale III księgi wieczystej.

W uzasadnieniu pozwu powódka (...) Spółka Akcyjna w K. podnosiła, iż W. R. (1) zawarł w dniu 04 września 1999 r. z pozwaną A. R. (1) nieważną, gdyż pozorną umowę darowizny nieruchomości stanowiącej działkę (...) położoną w P.. O pozorności czynności prawnej świadczyć zdaniem ww. powódki miał fakt, iż pomimo wyzbycia się nieruchomości na rzecz najbliższych członków rodziny (w tym A. R. (1)), W. R. (1) w dalszym ciągu samodzielnie nimi zarządzał, bądź jako przedstawiciel ustawowy małoletniej A. R. (1), bądź jako jej pełnomocnik. W pełni też korzystał z nieruchomości, władał nimi, obciążał dożywotnimi służebnościami osobistymi mieszkania lub umowami dożywocia. Pobierał również pożytki z zawieranych samodzielnie umów dzierżawy, dysponując zgodą sądu rodzinnego na dostęp do kont małoletnich dzieci. Samodzielnie rozporządzał nieruchomościami, czy to przy współpracy członków rodziny, czy też okazując się pełnomocnictwami. Te wszystkie okoliczności zdaniem powódki w sprawie o sygn. akt I C 212/10 świadczą o tym, iż W. R. (1) nadal uważał się za właściciela, pomimo iż z treści ksiąg wieczystych wynikał inny stan prawny. A. R. (1) w ww. postępowaniu powołała się z kolei na prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 1 października 2009 r. w sprawie o sygn. akt I C 385/04, co do którego apelację H. R. oddalono wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 787/09, w którym to wyrokiem została stwierdzona nieważność zawartej pomiędzy W. R. (1) a H. R. w dniu 18 lutego 2004 r. umowy darowizny działki (...), położonej w P.. A. R. (1) w sprawie o sygn. akt I C 212/10 podniosła, iż H. R. nie mogła przenieść prawa własności na rzecz swojego wnuka Ł. R., którego jako osobę najbliższą i obdarowaną nie chroniła rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych.

Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2011 r. Sąd Rejonowy w Gryficach w sprawie o sygn. akt I C 212/10 zabezpieczył powództwo A. R. (1) poprzez wpisanie ostrzeżenia o wszczęciu postępowania o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

W dniu 25 stycznia 2011 r. do Wydziału V Ksiąg Wieczystych tegoż Sądu wpłynął wniosek A. R. (1) o dokonanie wpisu ostrzeżenia zgodnie z ww. postanowieniem.

Dnia 22 lutego 2011 r. w dziale III księgi wieczystej (...) wpisano na rzecz A. R. (1) ostrzeżenie o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

Postanowieniem z dnia 7 września 2011 r. Sąd Rejonowy w Gryficach zabezpieczył roszczenie (...) Spółki Akcyjnej w K. poprzez wpisanie w dziale III księgi wieczystej (...) ostrzeżenia o wszczęciu postępowania o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Wpisu ostrzeżenia do księgi wieczystej dokonano dnia 19 października 2011 r.

Wyrokiem z dnia 18 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Gryficach:

- uzgodnił treść działu II księgi wieczystej (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach dla nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R. poprzez wykreślenie prawa własności Ł. R. i wpisanie prawa własności A. R. (1), córki W. i L.,
- w pozostałym zakresie oddalił powództwo A. R. (1),
- oddalił powództwo (...) Spółki Akcyjnej w K. w całości.

Sąd I instancji ustalił, że umowa darowizny zawarta pomiędzy W. R. (1) a A. R. (1) nie była pozorną czynnością prawną.

Wyrokiem z dnia 11 września 2014 r., zapadłym w wyniku rozpoznania apelacji W. R. (1), Ł. R. i (...) Spółki Akcyjnej w K., Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił apelację W. R. (1) oraz oddalił apelacje Ł. R. i (...) Spółki Akcyjnej w K.. Wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. uprawomocnił się 22 września 2014 r.

Niesporne, a nadto:

- postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 05.01.2011 r. – k. 440 akt (...),
- wniosek z dnia 25 stycznia 2011 r. – k. 401-402 akt (...),
- zawiadomienie – k. 404 akt (...),
- odpis postanowienia z dnia 07.09.2011 r. – k. 414,
- zawiadomienie – k. 425 akt (...),
- wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18.03.2013 r. z uzasadnieniem – k. 1230 akt I C 212/10,
- wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 11.09.2014 r. z uzasadnieniem – k. 1519 akt 212/10.

W dniu 25 września 2014 r. do Wydziału V Ksiąg Wieczystych tegoż Sądu wpłynął wniosek A. R. (1), która powołując się na prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r., wniosła o wykreślenie Ł. R. z działu II księgi wieczystej (...) i wpisanie jej jako właściciela nieruchomości objętej wskazaną księgą wieczystą. W dniu 29 października 2014 r. z działu II wskazanej księgi wykreślono Ł. R. i wpisano A. R. (1), córkę W. i L..

Dowód:

- wniosek A. R. (2) – k. 482-483 akt (...),

- zawiadomienie z dnia 29.10.2014 r. – k. 495 akt (...).

W dniu 29 czerwca 2015 r. przed notariuszem M. S. w siedzibie jego kancelarii notarialnej, A. R. (1) i M. B. (1) zawarli umowę sprzedaży, na mocy której A. R. (1) sprzedała M. B. (1) nieruchomość stanowiącą zabudowaną działkę nr (...) położoną w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...) za kwotę 500.000 zł. W obecności M. B. (1) A. R. (1) oświadczyła m.in., że:

- w dziale III księgi wieczystej (...) widnieją następujące wpisy:

a) ograniczone prawo rzeczowe w postaci wpisu dożywotniego nieodpłatnego prawa użytkowania polegającego na korzystaniu i pobieraniu pożytków przez J. K., którego zakres ogranicza się do 1/2 części nieruchomości, które wpisano na rzecz J. K.

b) dzierżawa całej działki na czas określony 30 lat na warunkach określonych w umowie na rzecz P.P.H.U. (...)

c) ostrzeżenie o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz A. R. (1),

d) oświadczenie o toczącym się postępowaniu sądowym o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz (...) SA w K.,

e) ostrzeżenie o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym dotyczące wykreślenia wpisu ograniczonego prawa rzeczowego na rzecz J. K. oraz wpisu prawa dzierżawy na rzecz D. C.,

- nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) znajduje się w wyłącznym posiadaniu osoby trzeciej nieuprawnionej do jej posiadania,

- ww. nieruchomość nabyła w 1999 r. na podstawie umowy darowizny, a po unieważnieniu umowy sprzedaży dokonanej przez jej rzekomego pełnomocnika dnia 18 lutego 2004 r. przez Sąd Okręgowy w Szczecinie - prawomocnym wyrokiem z dnia 01 października 2009 r. w sprawie o sygn. akt I C 385/04, prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. sygn. akt I C 212/10 o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym została wpisana do działu II jako właścicielka,

- w dniu sprzedaży przez Sąd Rejonowy w Gryficach toczy się toczy się postępowanie w uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w zakresie istnienia dożywotniego nieodpłatnego prawa użytkowania prawa dzierżawy ujawnionych w dziale III,

- ostrzeżenia o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz A. R. (1) oraz o toczącym się postępowaniu sądowym o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz (...) SA w K., są w dacie zawarcia umowy bezprzedmiotowe w związku z upadkiem zabezpieczeń na skutek uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w sprawie I C 212/10,

- poza wyżej wymienionymi, nie toczy się żadne inne postępowanie sądowe, administracyjne, upadłościowe, egzekucyjne lub inne zmierzające do zajęcia lub obciążenia ww. nieruchomości oraz nie zawierała ona żadnych umów zobowiązujących ją do przeniesienia tego prawa na rzecz jakichkolwiek osób.

Przy zawarciu umowy strony przedłożyły m.in.:

- wygenerowany elektronicznie ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości wydruk treści księgi wieczystej (...), stan na dzień 29 czerwca 2015 r., godz. 20:01,

- wypis z aktu notarialnego zawierającego opisaną powyżej umowę darowizny sporządzoną przez notariusza w S. D. W. dnia 4 września 1999 r., Rep. A nr (...).

M. B. (4) oświadczył, że znany jest mu stan faktyczny i prawny nieruchomości, stanowiącej przedmiot umowy, w tym fakt toczących się postępowań o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości, a także posiadanie tej nieruchomości przez osobę trzecią, który to stan akceptuje nie wnosząc w związku z tym żadnych zastrzeżeń.

Dowód:

- umowa sprzedaży z dnia 29.06.2015 r., Rep. A nr (...) – k. 509-511 akt (...).

Pozwem datowanym na dzień 10 października 2014 r. A. R. (1) wystąpiła przeciwko J. R. i D. C. o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P. przy ul. (...) poprzez wykreślenie z działu III ograniczonego prawa rzeczowego w postaci wpisu dożywotniego nieodpłatnego prawa użytkowania polegającego na korzystaniu i pobieraniu pożytków przez J. K., którego zakres ogranicza się do 1/2 części nieruchomości oraz prawa dzierżawy całej działki na czas określony na warunkach określonych w umowie na rzecz P.P.H.U. (...). Sprawę zarejestrowano pod sygn. akt I C 1229/14.

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Gryficach zabezpieczył powództwo A. R. (1) poprzez nakazanie wpisania w księgę wieczystą (...) ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu.

W ww. sprawie interwencję główną przeciwko A. R. (1), J. R. i D. C. wytoczył M. B. (1) formułując żądanie uzgodnienia treści księgi wieczystej (...) prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P. przy ul. (...) z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie z działu III ograniczonego prawa rzeczowego na rzecz J. K. oraz wpisu prawa dzierżawy na rzecz D. C..

Wyrokiem z dnia 25 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Szczecinie uzgodnił stan prawny nieruchomości stanowiącej zabudowaną działkę nr (...), położoną w P. przy ul. (...), której właścicielem jest M. B. (1), dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...), w której to księgę w dziale III wpisane jest ograniczone prawo rzeczowe w postaci dożywotniego, nieodpłatnego prawa użytkowania polegającego na korzystaniu, pobieraniu pożytków przez J. K., córkę W. i D., którego zakres ogranicza się do 1/2 części nieruchomości oraz wpisane jest prawo dzierżawy całej działki nr (...) na czas określony 30 lat na warunkach określonych w umowie na rzecz P.P.H.U. (...) D. C. ul. (...) S.. Jednocześnie Sąd oddalił powództwo A. R. (1), której w dacie zawisłości sporu nie przysługiwało już prawo własności ww. nieruchomości. Przedmiotowy wyrok jest prawomocny.

Niesporne, a nadto dowód:

- odpis pozwu z dnia 10.10.2014 r. – k. 192-194,

- odpis postanowienia z dnia 15.01.2015 r. – k. 195.

Sąd zważył, co następuje:

Zarówno powództwo W. R. (1), jak i powództwo interwencyjne B. R. (1) nie zasługiwały na uwzględnienie i podlegały oddaleniu.

Podstawę prawną żądania pozwu W. R. (1) i pozwu interwencyjnego B. R. (1) stanowi art. 10 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 06.07.1982r. o księgach wieczystych i hipotece, w myśl którego w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księgę wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym osoba, której prawo nie jest wpisane lub jest wpisane błędnie albo jest dotknięte wpisem nieistniejącego obciążenia lub ograniczenia, może żądać usunięcia niezgodności. Zatem powództwo o usunięcie niezgodności można wytoczyć jeżeli: istniejące prawo nie jest wpisane w księgę wieczystej; prawo jest wpisane w księgę wieczystej błędnie lub w księgę wieczystej jest wpisane nieistniejące obciążenie lub ograniczenie. W hipotezie wskazanego przepisu ustawodawca wskazał rodzaje

niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym, uzasadniające roszczenie o usunięcie występującej niezgodności.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w odniesieniu do powództwa W. R. (2) nie zachodziły podstawy do jego odrzucenia, czego formalnie żaden z pozwanych się nie domagał (wnosząc o oddalenie tego powództwa), a jedynie okoliczność tego rodzaju podnosił pełnomocnik A. R. (1) (k. 107v). Niezależnie od zarzutu pozorności czynności prawnej w postaci darowizny wskazany powód w piśmie z dnia 22 listopada

2017 r. (k. 234v) podniósł dodatkowo kwestię odwołania pozwanej A. R. (1) darowizny. Tak więc powód W. R. (1) upatrywał faktycznej podstawy zasadności wysuniętego w pozwie roszczenia zarówno w nieważności (pozorności) umowy darowizny uczynionej przezeń w dniu 4 września 1999 r. na rzecz swojej córki A. R. (1) (która to umowa stanowiła podstawę ujawnienia pozwanej w księdze wieczystej jako właściciela), jak też powołał się na fakt jej odwołania. Z kolei interwenientka B. R. (1) jako podstawę faktyczną zgłoszonego żądania wskazywała okoliczność złożenia pod wpływem błędu oświadczenia woli o ustanowieniu z W. R. (1) rozdzielności majątkowej. Zdaniem B. R. (1) nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) położoną w P. stanowiła w dacie dokonania przez W. R. (1) rozporządzeń (w tym na rzecz A. R. (1)) składnik majątku wspólnego jej i byłego męża W. R. (1). Oba żądania, tak W. R. (1), jak i B. R. (1), zasadzały się zatem na twierdzeniu, że A. R. (1) nie była uprawniona do skutecznego i ważnego rozporządzenia przedmiotową nieruchomości (bądź udziałem w prawie własności tej nieruchomości) na rzecz M. B. (1). Wykazaniu powyższego służyć miały wnioski dowodowe – głównie w postaci osobowych źródeł dowodowych - naprowadzone przez W. R. (1) i B. R. (1).

Odnosząc się na w pierwszej kolejności do podnoszonej przez W. R. (1) pozorności umowy darowizny zawartej z córką A. R. (1) dnia 4 września 1999 r. stwierdzić należy, że kwestia ta była już przedmiotem rozważań Sądu, a to w postępowaniu toczącym się pod sygn. akt. I C 212/10. We wskazanej sprawie Sąd Rejonowy w Gryficach przeprowadził szerokie postępowanie dowodowe na okoliczność rzekomej pozorności i ustalił, że umowa darowizny stanowiąca podstawę wpisu w dziale II księgi wieczystej A. R. (1) jako właściciela spornej nieruchomości, nie cechowała się pozornością. Wyrokiem z dnia 18 marca 2013 r. Sąd uzgodnił treść działu II księgi wieczystej (...), prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gryficach dla nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R. poprzez wykreślenie prawa własności Ł. R. i wpisanie prawa własności A. R. (1), córki W. i L.,

- w pozostałym zakresie oddalił powództwo A. R. (1),

- oddalił powództwo (...) Spółki Akcyjnej w K. w całości.

Sąd I instancji ustalił zatem, że umowa darowizny zawarta pomiędzy W. R. (1) a A. R. (1) nie była pozorną czynnością prawną, a A. R. (1) jest właścicielem tej nieruchomości, co uzasadniało uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wpisanie A. R. (1) w dziale II księgi wieczystej. Wyrokiem z dnia 11 września 2014 r., zapadłym w wyniku rozpoznania apelacji W. R. (1), Ł. R. i (...) Spółki Akcyjnej w K., Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił apelację W. R. (1) oraz oddalił apelację Ł. R. i (...) Spółki Akcyjnej w K.. Wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. uprawomocnił się 22 września 2014 r. Tym samym kwestia rzekomej pozorności umowy darowizny została prawomocnie rozstrzygnięta. Zgodnie zaś z treścią art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Powołana regulacja prawna statuuje tzw. prejudycjalne związanie organów (w tym sądów) prawomocnym orzeczeniem (pozytywny aspekt prawomocności materialnej albo tzw. pozytywny skutek prawomocności formalnej). Oznacza to, że sądy, organy państwowe oraz organy administracji publicznej, rozstrzygające w sprawach innych niż karne, są związane prejudycjalnie prawomocnym orzeczeniem sądu, czyli nie mogą dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia niż zawarta w prejudykacie, ale także nie mogą dokonać odmiennych ustaleń faktycznych. W realiach przedmiotowej sprawy, odnośnie pozorności umowy darowizny z dnia 4 września 1999 r., Sąd nie może zatem poczynić innych ustaleń faktycznych niż Sąd w sprawie I C 212/10, ani też nie może dokonać odmiennej oceny prawnej niż Sąd we wskazanej powyżej sprawie. Ponadto podkreślić należy, że

wyrokiem z dnia 2 marca 2010 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie uznał W. R. (1) za winnego tego, że w dniu 18 lutego

2004 r. w S. w kancelarii notarialnej notariusz D. P., posługując się pełnomocnictwem w formie aktu notarialnego z dnia 11 grudnia 2000 r. Rep. A (...) udzielonym mu przez córkę A. R. (1), o którym wiedział, że zostało ono skutecznie odwołane w dniu 10 lutego 2004 r., wyłudził podstępnie od notariusza D. P. poświadczenie nieprawdy w postaci aktu notarialnego Rep. A (...), w którym wskazano, iż działa on jako pełnomocnik A. R. (1) i jednocześnie przywłaszczył na rzecz swej matki H. R. prawa majątkowe A. R. (1) w ten sposób, że przed ww. notariuszem złożył w imieniu A. R. (1) oświadczenie o sprzedaży na rzecz H. R. m.in. nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...) oraz innych nieruchomości za kwotę 1.224.000 zł, która to należność nie została A. R. (1) przekazana, w wyniku czego H. R. oświadczyła, że nabywa ww. prawa majątkowe, a notariusz D. P. sporządziła akt notarialny Rep. A nr (...) dotyczący sprzedaży i nabycia ww. praw majątkowych, czym działał na szkodę A. R. (1), tj. o czyn z art. 272 kk w zb. z art. 248 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i w zw. z art. 11 § 2 kk. Wyrokiem z dnia 26 października 2010 r., zapadłym w wyniku rozpoznania apelacji oskarżonego i prokuratora od wyroku Sądu I instancji, Sąd Okręgowy w S. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając wniesione apelacje za oczywiście bezzasadne. Stosownie to treści art. 11 zdanie pierwsze kpc ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiązały sąd w postępowaniu cywilnym. Skoro Sąd karny w prawomocnym wyroku skazującym W. R. (1) ustalił, że przywłaszczył on na rzecz swej matki H. R. prawa majątkowe A. R. (1) (własność opisanej powyżej nieruchomości), to Sąd nie może w niniejszym postępowaniu czynić ustaleń odmiennych odnośnie tego, że przedmiotowe prawo majątkowe należało do A. R. (1).

Z tych względów Sąd uznał zarzut pozorności umowy darowizny za nieuzasadniony, a przedmiotową umowę za ważną. Sąd przyjął ponadto, że to A. R. (1) w dacie zawarcia umowy sprzedaży z M. B. (1) była właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę (...) położonej w P., a więc była umocowana do tego, aby nieruchomość tę skutecznie zbyć na nabywcę. Przeczące temu twierdzenia W. R. (1) nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zaprezentowanej oceny nie czyni odmienną okoliczność, że w piśmie datowanym na dzień 27 kwietnia 2010 r., którego adresatem była A. R. (1), W. R. (1) złożył oświadczenie o odwołaniu poczynionej na rzecz A. R. (1) darowizny nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...). Po pierwsze – w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w Gryficach w sprawie I C 212/10 ów dokument, na który powołuje się W. R. (1), znajdował się już w aktach księgi wieczystej (...), z której ww. Sąd dopuścił dowody. Sąd ten miał zatem możliwość zapoznania się z tym dokumentem i niezależnie od jego istnienia, wydał rozstrzygnięcie powyższej przytoczone. Po wtóre – nawet gdyby uznać, że W. R. (1) skutecznie złożył oświadczenie o odwołaniu darowizny i tak wywołałoby to wyłącznie skutek obligacyjny, nie zaś rzeczowy. Powyższe oznacza, że prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P. i tak pozostałoby przy A. R. (1). Dla wywołania skutku obligacyjnego niezbędne byłoby złożenie przez A. R. (1) oświadczenia o przeniesieniu własności ww. nieruchomości na W. R. (1). Powód, będąc reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika, nie domagał się w ramach niniejszego postępowania zobowiązania pozwanej do złożenia oświadczenia woli tej treści. Po trzecie – Sąd stoi na stanowisku, że nawet ewentualna skuteczność odwołania darowizny z dnia 4 września 1999 r. pozostawałaby prawnie irrelevantna dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. M. B. (1) chroni bowiem rękojmią wiary publicznej ksiąg wieczystych, o czym w dalszej kolejności.

Sąd uznał, że z analogicznych względów, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje podnoszona przez B. R. (1) kwestia złożenia pod wpływem błędu oświadczenia woli o ustanowieniu z W. R. (1) rozdzielnosci majątkowej i sygnalizowana przez interwenientkę przynależność nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P. do majątku wspólnego jej i byłego męża W. R. (1) (a tym samym brak uprawnienia W. R. (1) do rozporządzania ww. nieruchomością bez jej zgody). Marginalnie wskazać w tym miejscu należy, że już pobieżna analiza twierdzeń B. R. (1), przeprowadzona przez pryzmat zgromadzonych w sprawie dowodów dokumentarnych, skutecznie podważa jej stanowisko, a to z uwagi na upływ niemal 18 lat od dnia wykrycia rzekomego błędu. Jak wynika z twierdzeń samej interwenientki o rzeczywistych zamiarach męża dowiedziała się w 2000 r. Rozważaną kwestię podniosła dopiero w

interwencji głównej, wniesionej dnia 3 kwietnia 2017 r. Niezależnie od powyższego Sąd i w tym przypadku stoi na stanowisku, że nabycie przez M. B. (1) nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...) w ramach odpłatnej czynności prawnej korzysta z rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Oznacza to, że nabycie ww. nieruchomości pozostaje skuteczne, nawet w przypadku, gdyby twierdzenia B. R. (1) okazały się słuszne.

Stosownie do treści art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w razie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną z osobą uprawnioną według treści księgi nabył własność lub inne prawo rzeczowe. Na mocy art. 6 ust. 1 ww. ustawy rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych nie chroni rozporządzeń nieodpłatnych albo dokonanych na rzecz nabywcy działającego w złej wierze. W złej wierze jest ten, kto wie, że treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym, albo ten, kto z łatwością mógł się o tym dowiedzieć (ust. 2). Jeżeli do dokonania rozporządzenia potrzebny jest wpis w księdze wieczystej, chwila złożenia wniosku o wpis jest rozstrzygająca dla oceny dobrej lub złej wiary nabywcy. Jednakże gdy rozporządzenie dochodzi do skutku dopiero po dokonaniu wpisu, rozstrzyga dzień, w którym rozporządzenie doszło do skutku (ust. 3).

Działanie rękojmi jest uzależnione od jednoczesnego spełnienia poniższych pozytywnych przesłanek:

- 1) niezgodność między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym;
- 2) nabycie własności lub innych praw rzeczowych ujawnionych w księdze w drodze odpłatnej czynności prawnej od osoby uprawnionej według księgi;
- 3) dobra wiara nabywcy (por. B. Barłowski, E. Janeczko, Księgi wieczyste..., s. 37 i n.; G. Bieniek, S. Rudnicki, Prawo obrotu nieruchomościami, Warszawa 2001, s. 301; J. Stysiak, Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych, Rejent 1994, nr 12, s. 93).

W realiach przedmiotowej sprawy nabycie przez M. B. (1) od A. R. (1) nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P. niewątpliwie miało charakter odpłatny. Zgodnie zaś z art. 7 kc jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary. W ocenie Sądu na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy ani powód W. R. (1), ani też interwenientka główna B. R. (1), nie obalili domniemania dobrej wiary nabywcy nieruchomości – M. B. (1). Zła wiara, w rozumieniu powyżej powołanego przepisu, oznacza świadomość nabywcy, że nabywa nieruchomość od osoby nieuprawnionej, choć wpisanej do księgi wieczystej i zrównany z tym brak takiej świadomości zawiniony przez nabywcę, który z łatwością mógł się dowiedzieć, że zbywca nie jest właścicielem nieruchomości, choć figuruje w księdze wieczystej" (wyrok SN z 13 marca 2008 r., III CSK 333/2007, Lexis.pl nr 2037080). Analiza zapisów aktu notarialnego Rep. A nr (...) obejmującego umowę sprzedaży z dnia 29 czerwca 2015 r. przekonuje, że M. B. (1) dopełnił aktów staranności i przezorności, wymaganych przy zawieraniu umów tego rodzaju. W jego bowiem obecności A. R. (1) złożyła szereg oświadczeń m.in. dotyczących wpisów w dziale III księgi wieczystej (...). Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o wniosku, o skardze na orzeczenie referendarza sądowego, o apelacji lub kasacji oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości. Widniejące w dacie zawarcia analizowanej umowy sprzedaży ostrzeżenie o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz A. R. (1) oraz o toczącym się postępowaniu sądowym o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym wpisane na rzecz (...) SA w K., były bezprzedmiotowe w związku z upadkiem zabezpieczeń na skutek uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w sprawie I C 212/10. Wpis ostrzeżenia o niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym dotyczący wykreślenia wpisu ograniczonego prawa rzeczowego na rzecz J. K. oraz wpisu prawa dzierżawy na rzecz D. C. (w związku ze sprawą o sygn. akt I C 1229/14) nie mógł wywołać u M. B. (1) uzasadnionego przekonania, że A. R. (1) nie jest właścicielem nieruchomości, którą on nabywa. Wszak wpis dotyczył działu III, a nie II

księgi wieczystej. Brak jest zatem podstaw do przyjęcia słuszności tezy, jakoby w oparciu o ww. ostrzeżenie, M. B. (1) nabrać miał przekonania o jakichkolwiek roszczeniach W. R. (1) i B. R. (1) w stosunku do nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w P.. Stając do aktu notarialnego w dniu 29 czerwca 2015 r. M. B. (1) zapoznał się ponadto z oświadczeniem A. R. (1), iż stanowiącą przedmiot transakcji nieruchomość nabyła w 1999 r. na podstawie umowy darowizny, a po unieważnieniu umowy sprzedaży dokonanej przez jej rzekomego pełnomocnika dnia 18 lutego 2004 r. przez Sąd Okręgowy w Szczecinie - prawomocnym wyrokiem z dnia 01 października 2009 r. w sprawie o sygn. akt I C 385/04, prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 18 marca 2013 r. sygn. akt I C 212/10 o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym została wpisana do działu II jako właścicielka. Podkreślić w tym miejscu należy, że w wyroku z 27 marca 2001 r., IV CKN 274/00, LexPolonica nr 352525 (OSNC 11/01, poz. 167), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że nabywca nieruchomości - opierający swoje przekonanie, że zbywca jest ujawniony w księdze wieczystej jako właściciel zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym, na prawomocnym orzeczeniu oddalającym wniosek innej osoby o wpisanie jej do księgi wieczystej jako właściciela - jest nabywcą w dobrej wierze. W ocenie Sądu analogicznie nabywcą w dobrej wierze, jest ten kto nabywa nieruchomości opierając swe przekonanie, że zbywca jest ujawniony w księdze wieczystej jako właściciel zgodnie ze stanem prawnym, na prawomocnym orzeczeniu uwzględniającym powództwo o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wpisanie takiej osoby (późniejszego zbywcy) jako właściciela. W realiach przedmiotowej sprawy M. B. (1) działał nie tylko w zaufaniu to treści księgi wieczystej, ale i w zaufaniu do prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach w sprawie I C 212/10. Zapisy aktu notarialnego przekonują, że treść ww. rozstrzygnięcia w chwili zawierania umowy była nabywcy znana. Jednocześnie z treści analizowanego aktu notarialnego jednoznacznie wynika, że strony przedłożyły

- wygenerowany elektronicznie ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości wydruk treści księgi wieczystej (...), stan na dzień 29 czerwca 2015 r., godz. 20:01,

- wypis z aktu notarialnego zawierającego opisaną powyżej umowę darowizny sporządzoną przez notariusza w S. D. W. dnia 4 września 1999 r., Rep. A nr (...).

Powyższe dowodzi, że M. B. (4) zapoznał się z treścią księgi wieczystej oraz ww. umową darowizny. Przy analizowanym akcie notarialnym oświadczył on także, że znany jest mu stan faktyczny i prawny nieruchomości, stanowiącej przedmiot umowy, w tym fakt toczących się postępowań o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości, a także posiadanie tej nieruchomości przez osobę trzecią, który to stan akceptuje nie wnosi w związku z tym żadnych zastrzeżeń. Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 2 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. prawo o notariacie czynności notarialne dokonane przez notariusza zgodnie z prawem mają charakter dokumentu urzędowego. Nadanie czynności notarialnej, dokonanej przez notariusza w zakresie jego czynności i zgodnie z prawem, charakteru dokumentu urzędowego oznacza wyposażenie tej czynności w moc dowodową przysługującą każdemu dokumentowi urzędowemu. Stosownie natomiast do treści art. 244 §1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Ani W. R. (1), ani B. R. (1) nie naprowadzili żadnych dowodów, dla wykazania okoliczności, które wyłączałyby dobrą wiarę M. B. (1). W szczególności nie wykazali, aby z ich powództwa toczyły się w dacie zawarcia umowy sprzedaży (29 czerwca 2015 r.) jakiegokolwiek postępowania zainicjowane w celu podważenia prawa własności A. R. (1) i aby M. B. (1) o nich wiedział lub z łatwością mógł się o nich dowiedzieć. Innymi słowy, nie zostało w przedmiotowej sprawie wykazane, aby M. B. (1) miał wiedzę, bądź aby mógł on mieć wiedzę, o jakichkolwiek roszczeniach powoda i interwenientki w stosunku do osoby figurującej jako właściciel w księdze wieczystej nieruchomości stanowiącej przedmiot transakcji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że nabycie przez M. B. (1) prawa własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) położonej w P., gmina R., dla której Sąd Rejonowy w Gryficach prowadzi księgę wieczystą (...), które nastąpiło na podstawie umowy sprzedaży z dnia 29 czerwca 2015 r., korzysta z rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Z tego względu roszczenia W. R. (1) i B. R. (1) oraz naprowadzona dla ich wykazania argumentacja – nie zasługują na uwzględnienie.

Mają na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie I i IV sentencji.

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy ustalony został wyłącznie w oparciu o dowody dokumentarne zgromadzone w aktach sprawy, w aktach spraw dołączonych oraz w aktach księgi wieczystej. Autentyczność tych dokumentów nie była przez strony kwestionowana, ani też nie wzbudziła wątpliwości Sądu. Zawnioskowane przez powoda i interwenientkę wnioski dowodowe pozostawały bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, stąd też Sąd je oddalił w toku rozprawy dnia 1 października 2018 r. i dnia 26 listopada 2018 r. Sąd oddalił też wniosek W. R. (1) o odroczenie rozprawy, albowiem Sąd nie przewidywał podjęcia czynności z udziałem powoda, a jego interesy procesowe w toku rozprawy reprezentował zawodowy pełnomocnik ustanowiony z urzędu.

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje odzwierciedlenie w punkcie II i V sentencji i podstawę normatywną w treści art. 98 § 1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd uznał, że powodowie przegrali sprawę w całości, co obliguje ich do zwrotu na rzecz pozwanych poniesionych przez nich kosztów procesu. Koszty te ponieśli i wykazali pozwani A. R. (1) i M. B. (1). Na koszty te złożyło się wynagrodzenie zawodowych pełnomocników, którego wysokość po 5400 zł ustalono w oparciu o treść § 5 pkt 8 w związku z § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

Zasadą jest, że strona przegrywająca zobowiązana jest do zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi procesowemu. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z treścią art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2018.300 j.t.) zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Odstępstwo od reguły wyrażonej treścią art. 98 kpc stanowi art. 102 kpc, zgodnie z treścią którego w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu ów szczególny wypadek w realiach przedmiotowej sprawy nie zachodzi – tak w odniesieniu do powoda W. R. (1), jak i w odniesieniu do powódki B. R. (1). Powołany przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Orzecznictwo i doktryna wypracowały stanowisko, iż do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny Sąd uznaje pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 kpc – z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). W ocenie Sądu na płaszczyźnie przedmiotowej sprawy okoliczności takowych brak.

W punkcie III i VI Sąd zasądził Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gryficach na rzecz adw. M. T. kwotę 4.428 zł oraz na rzecz adw. B. K. kwotę 4.428 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi W. R. (1) i powódce B. R. (1) z urzędu. Na wskazaną powyżej kwotę złożyło się wynagrodzenie zawodowych pełnomocników ustanowionych dla powodów z urzędu w wysokości po 3.600 zł (którego wysokość ustalono w oparciu o treść § 11 pkt 8 w związku z § 8 pkt 7 Rozporządzenia z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu) oraz kwota 828 zł tytułem podatku VAT.

SSR Małgorzata Kowalska